СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVII. Ч. 49. Джерзі Сити, Н. Дж., четвер, 2-го березня 1939. No. 49. Jersey City, N. J., Thursday, March 2, 1939. VOL. XLVII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ЗАКОНОПРОЄКТ ОБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДОРОВЛЯ ПЕРЕД СЕНАТОМ

ВАШИНГТОН. — Сенатор Вагнер вніс перед сенат законопроект, на основі якого всі люди в Америці підлягалиб примусовому обезпеченню здоровля й на випадок хвороби діставалиб потрібну лікарську опіку. Цей законопроект є одобрений урядом. На основі нього першого року уряд мусів би видати 80 міліонів долярів. Та тягарі цього законопроекту поносилиб в першій мірі стейтові уряди, а не федеральний.

ЗНОВ ДОМАГАЮТЬСЯ РЕФЕРЕНДУМ НА ВИПАДОК ВІЙНИ.

ВАШИНГТОН. — В сенаті виринуло знов питання загального голосування на випадок війни. Минулого року законопроект Лудлова, щоб перед кожним виповідженням війни звертатись шляхом голосування до загалу, з виїмком случаю де ворог напав би на американську територію — перепав. Тепер сенатори підносять ту справу наново і хочуть внести поправку до конституції, що уряд не сміє виповідати війни іншим державам не діставши одобрення від цілого народу. Сенатор Ля Фалет, заявляючись за той законопроект, сказав: „Референдум булоб заряджене тільки у випадку війни на чужім ґрунті. Воно навіть не конче заборонялоб таку війну. Але воно ґварантувалоб, що наші сили йшлиб за границю лиш тоді, колиб це було одобрене голосом народу". Сенатор Най говорив, що „в Европі не буде війни ні на весну, ні цього року, ні наступного, коли Америка не буде заохочувати европейські демократії до визиваючого становища".

ДЖАН ЛУЇС НАЗНАЧИВ КОМІСІЮ ДО ПЕРЕГОВОРІВ.

ВАШИНГТОН. — Президент Конґресу Промислової Організації, Джан Луїс, назначив комітет трьох людей до переговорів з Американською Федерацією Праці в цілі осягнення замирення в робітничих рядах. До того комітету належить він сам, Гилмен і Морей.

ПОЛІЦІЯ АРЕШТУВАЛА СХОПЛЮВАЧІВ.

НЮ ЙОРК. — Поліція арештувала двох чоловіків і одну жінку, що схопили були кілька днів тому 4-літнього хлопця Каца з Бруклина і за окупом $180 опісля його звернули назад родичам. Арештовані — Чарлс Мичел, Соль Шварц і його сестра Реснік — призналися, що це зробили тому, щоб дістати назад гроші від батька хлопчини, які то гроші, (поверх 6 і пів тисячі) вони стратили на закладання в кінські перегони. Гроші на заклад приняв від них батько дитини, Кац. Тому вони зажадали від нього окупу сім тисяч долярів, але опісля згодились повернути дитину за $180.

КОМУНІСТИЧНЕ ВІЧЕ В НЮ ЙОРКУ.

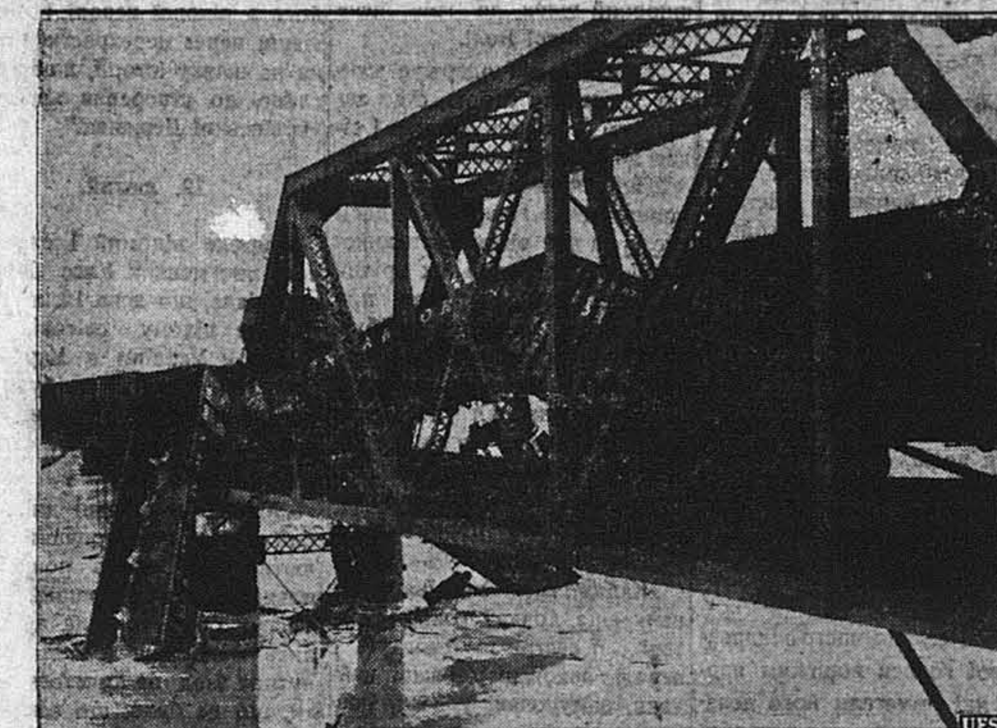
НЮ ЙОРК. — В Медисон Сквер Ґардені відбулося масове комуністичне віче з нагоди 20-річчя оснування III. Інтернаціоналу в Москві. Людей відносно було мало, коло 12,000. Приявні справили овацію Советам за те, що ті жертвували пять міліонів франків червоній Еспанії. Віче висдало привітну телеграму премієрові червоного еспанського уряду, Неґрінові, та секретареві III. Інтернаціоналу в Москві, Димітрієві.

ПРОТИКОМУНІСТИЧНИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ В СЕНАТІ.

ОЛБАНІ. — В стейтовім сенаті законопроект сенатора МекНейба, щоб усунути з усіх учительських та державних посад комуністів, приходить до остаточного вирішення. Противники того законопроєкту хотіли вбити його в зародку. Колиж це не вдалось, вони хотіли замінити слово „комуністичний", на „тоталітарний". Та це сенатори відкинули великою більшістю голосів. Минулого року цей законопроект вже раз перейшов, але ґубернатор Лімен „заветував" його. Сенатори тепер пробують перевести його знов.

КОМУНІСТИ ПІДТОЧУЮТЬ АМЕРИКАНСЬКУ ФЛЬОТУ.

ВАШИНГТОН. — Діючий секретар американської фльоти, Чарлз Едізон, звернувся до конгресового спікера Бенкгеда з проханням, щоб конгрес ухвалив закони на основі яких можнаб було боротись з комуністичною пропаґандою, що з нутра вертить американську фльоту. Едізон сказав, що факти такої пропаганди і верчення зо середини, є документально доказані, але нема закону, на основі якого можна булоб це стримати. Він говорив, що комуністичні аґітатори не посилають своєї літератури почтою, за що їх можнаб було чіпнути почтовим законом, але доставляють людям комуністичні, перевертного змісту детючки, особисто.

ВИКОЛІЙСЯ.

На мості коло Донді, в стейті Мишиґен, зломалася залізнича шина, через що розбився залізничий поїзд, зложений з 94 возів. З людей ніхто не потерпів, але поїзд сильно ушкодив міст, а 15 возів розбилося. З них два впали з мосту. На щастя, вози майже всі були порожні.

ДЕРЖАВА БУДЕ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ, ЯКИХ БАТЬКИ ЗГИНУЛИ ПІДЧАС ЗЕМЛЕТРУСУ.

Чілійська влада вживає всіх заходів, щоб побороти жахливі наслідки землетрусу. В теренах, що їх навістив землетрус, змобілізували всіх мужчин від 18—54 літ та призначили їм праці над відбудовою знищених місцевостей. Усі здорові мужчини мусять брати участь у вивожуванні руїн і мусять теж хоронити вбитих. Чілійський парлямент рішив, що сиротами, які потратили батьків у катастрофальному землетрусі, займеться держава й вона буде їх виховувати, аж вони дійдуть до повноліття. В Сан Яґо де Чіле розстріляли купця, який спекулював на мясі. Іншого купця спекулянта засудили на буки.

ЗАМОРОЖЕНА ЯРИНА.

Скількість замороженої ярини в Канаді зросла в 1938 році до 590 тисяч фунтів з 126 тисяч фунтів в 1937 році. Головно було найбільше замороженого гороху і кукурудзи на качанах (молоду кукурудзу на качанах уважається яриною). Нові фабрики заморожування отворено в Брітіш Колюмбії та Онтеріо і зробиться в 1939 р. заходи, щоби одиниці заморожування були приміщені в крамницях. Під теперішню пору найбільше замороженої ярини купують готелі і реставрації, але прийде час, що заморожену ярину будеться загально продавати в крамницях. Заморожені овочі в більших крамницях можна завжди набути і після розмороження вони являються так як свіжі. З розмороженою яриною мається те саме. Та не треба думати, що заморожувати ярину можна на звичайнім морозі.

УКРАЇНЦІ И АРАБИ.

Арабський нарід, що обсів Середземне та Червоне море і сусідні набирає щораз більше свідомости своєї національної єдности і своєї сили та значіння в світі. Араби своїм характером, своїми чеснотами, а навіть налогами мають багато схожости з українцями; навіть браком згоди, єдности, „отаманщиною" вони похожі на українців. Їх чуттєвість, сердечність, якби взята від нас. Їх танки подібні до наших, головно аркан, а навіть співи, мельодії дуже подібні до українських (головно до наших весільних мельодій). Це і чужинці помічають. Нпр. поляк Радзимінський, описуючи свою подорож по Трансйорданії, пише: „Спів тих трьох арабських бедуїнів... Не знати звідки приплива раптом згадка про селянських хлопців на Волині, що виганяють в теплі, літні вечорі коні на пасовище і співають на ціле горло, подібно як ці бедуїни, старі пісні про отамана Дорошенка, про крівавого Ґонту і козаків... так зовсім подібно „заводять" араби".

В середніх віках між українцями і арабами були часті взаємини. Українська перекладна література мала неодну цінну арабську річ.

Також цінні дорогі вироби і дорогі матерії спроваджували на Україну від арабів, головно з Дамаску.

Нинішні араби знають багато про Україну і українців і пишуть часто про нас у своїх ґазетах. Подають нпр., що лише український нарід, поза арабами, є такий пригнічений як вони.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

ЛАТИНСЬКА КАПЛИЦЯ В НАЙМЕНШОМУ СЕЛІ РУДЕЧЧИНИ.

Маленька жмінка польського населення села Яремкова, рудецького повіту, вибудувала собі гарну каплицю, в якій може примістититись коло 400 вірних. Цю каплицю двигнено жертвами центральної влади у Варшаві, офіцирських полків у Познані, львівської політехніки та Банку Польського, а парцелю під каплицю подарував місцевий поміщик.

ДЕ ЖИВЕ НАЙБІЛЬШЕ ЖИДІВ?

Співробітник німецького статистичного уряду проф. Бурґдерфер заявив в одному з своїх відчитів у берлінському університеті, що число осіб мойсеєвого віроісповідання сягає 17 міліонів, з яких 10 міліонів припадає на Европу, а майже 5 міліонів на Америку. Більшість жидів мешкає по великих містах. У 18-ох містах мешкає понад 100 тисяч жидів. Між цими містами друге місце по Ню Йорку займає Варшава (350,000 жидів), восьме місце Відень (178,000), а десяте місце Берлін (161,00).

РОБОТЯЩИЙ ВОЄВОДА.

Станиславівський воєвода ґен. Паславський, що на днях покинув своє становище, лишив по собі очевидні сліди праці. Він — за словами „Курієра Станіславовского" — за кілька літ урядування скріпив польщину на кресах такими ділами як будова 73 людових домів та 27 нових костелів та каплиць, сумаричної вартости коло міліона злотих. Він дбав з усіх сил, щоб побільшити число і стан посідання поляків у станиславівському воєвідстві.

НЕДІЛЯ 18. ЧЕРВНЯ 1939. РОКУ ВЖЕ ЗА ПЛЕЧИМА! А КІЛЬКИ ТО ПРАЦІ ЩЕ ТРЕБА СПОВНИТИ, ЩОБ ВСЕ ПРИГОТОВИТИ ДО УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ НА СВІТОВІЙ ВИСТАВІ В НЮ ЙОРКУ.

ХТО СПРАВДІ ХОЧЕ ЦЬОГО УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ, ХАЙ ВИСИЛАЄ СВОЇ ДАРИ НА АДРЕСУ:

UKRAINIAN AMERICAN EXPOSITION ASSOCIATION
P. O. Box 1014. Church Street Annex, New York, N. Y.

ПРОТИПОЛЬСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ В ПОЛЬЩІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

ВАРШАВА. — Польський уряд знайшовся в тяжкім положенні, бо протинімецькі демонстрації польської молоді можуть втягнути Польщу в непожаданий конфлікт з Німеччиною. А крім цього ті демонстрації відбуваються саме тоді, коли в Польщі перебуває „приятель" Польщі, італійський міністер справ заграничних Чяно, що є також „приятелем" Німеччини.

Поліція наказує бити студентів палками.

Яка це прикра ситуація і яка напружена, видно найкраще з того, що поліція дала полисменам приказ бити демонструючих польських студентів гумовими палками та розганяти демонстрантів при помочі обливання водою зі шлявхів пожарної сторожі.

„Сліпе знаряддя".

Ґенерал Скварчинський назвав ті демонстрації глупотою. І заявив, що польська молодь стала „сліпим знаряддям" чужих елементів, що пхають Польщу до конфлікту з Німеччиною. Ті чужі елементи, казав він, це вороги Польщі.

Проти Бека.

Найцікавіше тепер те, що польські демонстрації зачали звертатись вже не так проти Німеччини як проти польського уряду, а в першу чергу проти заграничної політики міністра заграничних справ Бека. Ось тому тепер кричать підчас демонстрацій „Долів з Беком".

НАПАЛИ НА НІМЕЦЬКУ ДОМІВКУ.

ВАРШАВА. — Щойно вибравдала себе Польща перед німецьким урядом за побиття польськими студентами шиб у німецькій амбасаді, а вже є новий клопіт. Товпа вдерлася до домівки Німецької Ради, що репрезентує німецьку менщину в Польщі, й попалила там усі знайдені папери і документи.

ЧОМУ ДЕКОРУЮТЬ?

ВАРШАВА. — Польща наділила італійського міністра заграничних справ Чяна найвищим державним відзначенням „Білого Орла". Тепер питають, чи це означає, що Чянові вдалося відтягнути Польщу від Франції у такому випадку, колиб Італія вела з Францією війну. У відповіди на те подають, що місія Чяна до Польщі сповзла на нічім. І ось тому, коли в такому випадку дипльоматові не повелося — дають йому високі відзначення.

ЗЛОЧИНСТВА БОЛЬШЕВІЇ.

МОСКВА. — Недавно судили в Києві кількох совєтських урядовців, що прислугувались владі доносами на невинних людей, представляючи їх як контрреволюціонерів. Тепер суд розглядає далеко гіршу справу, хоч подібну. Судять трьох головних чекістів з міста Кузнец-Ленінск, а також і прокуратора, за те, що робили з малих дітей контрреволюціонерів і „ворогів народу", щоб таким чином добитись авансу. Малих дітей держали в тюрмі довгими місяцями разом з кримінальними злочинцями, затаюючи хитро вік дітей. Держали дітей ночами на допитах і добували від них все, чого бажали, а діти навіть не розуміли, про що властиво мова. Один з хлопців „признався", що був „контрреволюціонером", а зі зізнання виходило, що йому тоді було 7 років.

ТЕРОР В ПАЛЕСТИНІ.

ЄРУСАЛИМ. — В часі, коли в Лондоні велися розмови про те, що зробити з Палестиною, в самій Палестині в однім дні, на протязі одної години, згинуло 31 арабів і один жид, а 50 осіб було тяжко ранених. Араби згинули головно на торговиці від вибуху бомби, що була схована в мішках з городовиною. Є терористи жиди і араби. І є крім того ще постійна партизантська війна арабів.

БЕРУТЬ ПІД КОНТРОЛЮ ЦЕРКОВНІ ДОБРА.

ВІДЕНЬ. — Нацистична влада начинає наставляти зарядців над добрами католицької церкви. Кажуть, що це є початок повної конфіскати церковних дібр, яких вартість в теперішнім „Остмарк" виносить коло сто міліонів долярів. Влада каже, що монастирі зле господарять, особливо лісами. Далі подає, що віденське архієпископство має 36 великі реальности, а всі вони не приносять доходу, а тільки втрати. Нацистична влада запевняє, що під її зарядом усе те буде приносити дохід.

ВИЗНАЛИ ФРАНКА.

ЛОНДОН. — В палаті послів 344 голосів заявилися за визнання уряду ґен. Франка, як одинокого представника Еспанії. Проти цього було 137 голосів. Премієр міністрів Чеймберлейн заявив, що має запевнення, що уряд ґен. Франка є проти „чужинецької інтервенції" в Еспанії.

НЕ МОЖНА ЗАКЛАДАТИСЬ!

ВАТИКАН МІСТО. — Згідно з традицією, хто закладаєсь, хто буде вибраний папою, тяжко грішить і може бути за те екскомунікований.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jeresy City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число в пятниці (з анґлійською частю):		Friday's Issue (witr Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзи Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЩЕ НЕ ВИРІШЕНЕ ПИТАННЯ?

До Польщі приїхав цими днями ґраф Чяно, італійський міністер заграничних справ, зять Мусолінія й по ньому в італійській заграничній політиці найвпливовіша особа. Це вказує на політичну вагу візити. Вона може заважити багато в цій вічно зміняючийся політичній панорамі Европи.

Справжнє значіння візити затьмили поважно бурхливі бійки між німецькими й польськими студентами в Ґданську й Варшаві. Хоча польські студенти виступали тут згідно з загальною лінією польської політики, все таки в даному випадку вони виступали відай не зовсім по волі польського уряду, котрий, хоча загально підбехтує своїх студентів до ексцесів проти не-польських студентів, у цьому випадку певно волів би, щоби польські студенти своїх виступів не робили.

Яка справжня ціль приїзду Чяна до Варшави, можна очевидно лише догадуватися. Звичайні в таких випадках заяви дипльоматів з обох боків мають на цілі справжній стан не розкрити, а закрити. Як можна догадатися, Чяно певно бажав би собі приєднати Польщу до берлінсько-римської оси, а коли йому це не вдалося, то принаймні до її римського кінця. Приєднання до оси означало би приступлення Польщі до проти-російського бльоку держав, до котрого тепер поза Німеччиною, Італією й Японією явно належить ще Еспанія й Мадярщина. Таке приступлення зобовязувало би певно Польщу до активного виступу проти Росії на випадок війни Німеччини, Японії або Італії. Та такого результату Чяно відай навіть не жде, бо Польща не хоче війни на сході Европи; вона певно не мала би нічого проти зміни границь на сході Европи, але не хотіла би стати побоєвищем для воюючих сторін.

Що Польща не мала би нічого проти зміни теперішніх границь, видно з того, що з Варшави все ще далі йде пропаґанда за спільну границю Польщі й Угорщини, себто за розбір Карпатської України. З Варшави навіть говориться, що Італія обіцює Польщі попирати її домагання в тій справі та взагалі польське наставлення проти українського руху. Як далеко йдуть ці італійські обіцянки та на стільки вони щирі, теж важко вгадати. На всякий випадок не підлягає сумнівові, що в Варшаві відбувалися важні торги українською шкірою. Ті, що загарбали українські землі безправно, умовлялися з тими, які українських земель не мають і не мають ніяких прав рішати про ці землі, не питаючися того, котрий є природним і одиноким власником цих земель, українського народу.

З виборів до першого сойму Карпатської України

Дня 2. березня б. р. зачне радити Перший Сойм Карпатської України. З цеї нагоди передаємо дещо з виборчої кампанії, так, як це передає „Нова Свобода", орґан „Українського Національного Обєднання", себто тої одинокої партії, що виставила одиноку виборчу лісту.

Молодий закарпатський наш поет **Андрій Патрус** відзивається з нагоди виборів між іншим ось так:

Батьківщина кличе.

„Вздовж і поперек по наших селах ідуть приготовлення до виборів до першого в історії карпато-українського сойму. Села змагаються між собою за білий прапор, за те, яке село буде краще, повніше голосувати. Це свідчить про те, що наші селяни добре порозуміли велике значіння виборів. Наші селяни навчились цінити волю, навчились користатися своїми правами й добиватись заповнення тих прогалин, які ще існують в нашому господарсько - соціяльному й культурному житті.

„Наші селяни часто віддавали свої голоси ворожим партіям, які помагали його денаціоналізувати, бо були розбиті. Але сьогодні цього нема. Цим часам ми відспівали вічну память. Ми будемо голосувати на одну кандидатку, за одну партію: Українське Національне Обєднання. В Українському Нац. Обєднанні заступлені всі верстви нашого народу, починаючи від селян, вчителів, урядовців, священиків і кінчаючи робітниками. В Українському Нац. Обєднанні заступлені обидві наші церкви, як православні, так грекокатолики. Тому наше українське населення віддасть всі свої голоси Українському Національному Обєднанні при виборах 12. лютого. Члени інших національних меншостей так само не мають причини не бути до нас льояльними, не голосувати за Українським Нац. Обєднанням. Ми даємо іним національностям всі права, які їм належаться й які вони мають в інших частинах нашої федеративної республіки українців, чехів, словаків.

„Народе Карпатської України! Батьківщина кличе тебе до дальших боїв за свої права, за свою долю. Покажи 12. лютого, що ти її вірний син. Голосуй за Українське Національне Обєднання, яке тобі дасть працю, волю, землю, хліб!"

Велике свято.

Так називає день виборів відомий письменник Карпатської України **Ґренджа-Донський**. І відзивається до народу такими словами:

„Сьогодні український народ під зеленими Карпатами скидає тисячелітнє ярмо, яке наклали на нього гнобителі. Пориває пута і виходить на широкий шлях, де гріє ясне Сонце Золотої Волі.

„Сьогодні він одержує мандат управляти собою, стає леґальним у родині Держав і сідає до стола Вільних Народів.

„Нинішня неділя — це день повноліття. Нинішнім днем виступає цей відламок великої Нації, як дорослий, як зрілий до того, щоб сам рішав про свою долю, про своє майбутнє. Як гарний, юний молодець, він повен невгасаємої енерґії, він повен любови до своїх просторих гір, широких як широка Воля. Кохає він свої зелені ліси, кохає він свою волю, за нею він поривався у тисячелітній боротьбі...

„Карпатська Україна, цеж найкраща дочка великої Матері... її сестри ще стогнуть у неволі, заковані у ржаві кайдани, замуровані у вежі, розпяті на роздоріжжю на кривавих хрестах... Ждуть на своє велике Воскресіння, ждуть на свого Лицаря, щоб їх звільнив.

„Карпатська Україна — найкраща перлинка Українських Земель, сьогодні одягнена в святочне, прикрашена цвітами, бо вона дочекалась свого великого дня. Вона вільна і свою волю, орошену кровю батьків, дорого цінить.

„Вона сьогодні присягає на святі кістки своїх предків, які спочивають в цих зелених горах, присягає на могили Батьків, що свою волю оборонить перед кожним...

„Холодний вітрик гойдає рідними, соняшно - блакитними барвами... Хатки прикрашені рушниками... Дівчата у вінках, у святочних киптариках... — Сьогодні дзвони гудуть: Воля... Воля... Воля!...

„В Карпатській Україні сьогодні велике свято..."

Хай сьогодні замають білі прапори.

Як ознака перемоги, миру і згоди. До цього взиває „Нова Свобода" і заповідає, що наш нарід піде до виборів „в дисциплінованих лавах, з гордо піднятими головами", і „з почуттям відповідальности за власну долю і долю своєї держави...". А далі пише таке:

„Не треба бути пророком, щоб передбачити висліди голосовання до Першого карпато-українського Сойму. Треба бути лише реально думаючою людиною і тверезо дивитись на дійсність, щоб певно і сміливо сказати: 12. лютого буде повна перемога тих, які підняли прапор карпато-українського державного усамостійнення, які узяли український провід у свої руки і, які цей провід очолили. В цій перемозі немає і не може бути ні в кого жадного сумніву. Народ піде за тими, хто вивів його з вікової неволі і перевівши через перехрестні стежки на шляху історії, довів щасливо до створення карпато-української Держави."

12. лютий.

Широко відомий і славний наш письменник **Улас Самчук** заповідає, що день 12. лютого покаже цілому світові, що „...народ України в Карпатах здав свій іспит". І це буде записане в історії України. Між іншим читаємо в його статті „12. Лютий" таке:

„Минають останні дні. Наближається історичний 12. лютий. Від нього почнеться новий, другий і кращий час. Тисячу років тривала ця жахлива мандрівка й коли оглянутися взад, не хочеться вірити, що це було, що ця мала галузь українського народу все те пережила, лишилась живою, наново відродилась, щоб зайняти належне місце в великій родині великого свого народу.

„Але це є незаперечна дійсність. Історія нашого народу з приємністю ставить точку на закінчення сумної памяти мадярського і всього, що за ним було, періоду цієї землі. Той період залишив о собі так неймовірно сумні наслідки, що поки буде жити наш народ, доти не можна буде спокійно говорити про чини й діла, що мали місце тут на цій передвічній землі наших предків.

„Минулося. Закреслюємо ту чорну пляму мадярщини, відкладаємо її до архіву й ставимо наш 12. лютий. Цей день покаже світові „чия правда, чия кривда й чиї ми діти". Цей день поставить своє незрушне **Так!** Так! Ми живі! Так! Ми свідомі! Так хочемо й будемо не лиш жити, але й творити вартості, що піднесуть наш народ з тієї прірви, до якої пхнула його історія на належну йому висоту. Бо ми свідомі дійсно! Це кажемо гордо й підкреслено. Це кажемо з певністю, бо бачимо перед собою безмежний, широкий шлях нашої будучини".

Політична мудрість і вибори.

День 12. лютого буде історичним днем карпато-українського народу. В нім сповняться на Закарпатті слова поета і „буде в нас не тільки своя хата, але в ній і своя правда і сила і воля". Таке заповідає о. Дмитро Попович в статті „Політична мудрість і вибори", в якій читаємо між іншим ще таке:

„Цими виборами складає наш народ іспит зрілости своєї політичної вартости. Цими виборами докаже український народ, що є свідомий не тільки в словах, але і в чинах, і що є здібний і в своїх найширших верствах стати паном на своїй землі і вести своє життя так, щоб достойно прилучився до інших народів Европи, та щоб здобув для себе належне місце пошани і признання між іншими народами тут і за границею. Тому має кожний з нас добре заглянути до своєї душі, зробити строгу ревізію своїх дотеперішніх думок, бесід, вчинків, і коли бачить щось потрібним поправити, то зробить, щоб 12. лютого цілий нарід як добре впорядковане військо походував до виборчих урн і щоб своїми голосами доказав, що стоїть за свою народню владу, а тим самим стоїть за свої права, за свій край, за своє слово, за свою пісню, за своє вільне життя!"

Запишеться золотими буквами.

Таке сказав про день 12. лютого міністер **Ю. Ревай** у своїй промові, виголошеній через радіо на передодні виборів до першого Сойму Карпатської України. Між іншим говорив він таке:

„День 12. лютого запишеться золотими буквами: він докаже, що даремні були ворожі сподівання скувати долю народу. День 12. лютого започаткує нову епоху в житті нашого народу.

„В Українськім Національнім Обєднанні виступає український нарід вперше без партійництва. Ніхто не буде вже обманювати нарід обіцянками. Перший раз селяни, робітники, інтеліґенція та всі верстви народу вибиратимуть не проти народу. Воля українського народу стане законом.

„В Українському Національному Обєднанні українська нація представляє нині одну родину, яка усуне всі перешкоди на шляху до повного розвитку та вияву всіх своїх сил. УНО не узнає клясових інтересів понад національні.

„Його ціль — скупчити ввесь український нарід Карпатської України довкола своєї організації та свого проводу, здійснити братерство нації.

„Вибраний 12. лютого сойм служитиме народнім інтересам; його завданням буде поліпшити ці інтереси. Буде він дбати про те, щоби всі стани Карпатської України були вдоволені, передовсім селянство та робітництво. Карпато-український сойм змагатиме до того, щоб зпід селянської стріхи прогнати голод. Селянин — фундамент держави — мусить стати заможним господарем та паном своєї землі. Вибраний сойм мусить дати такі закони, щоб матеріяльний добробут під селянською стріхою був забезпечений. Український робітник мусить дістати все, що йому потрібне.

„Наша мала держава, упосліджена частина свого народу, має велике завдання: забезпечити всім працю".

Посли до сойму Карпатської України.

Ліста кандидатів до першого сойму Карпатської України подала 9 селян, 5 священиків, 4 учителів, 2 лікарів, 2 інжинірів, 2 суддів, 2 журналістів та кількох представників інших професій. Між ними є один чех, один румун і один німець. Українські кандидати, це свідомі українці, відомі з народньої праці. Ця ліста є така: д-р А. Волошин, Ю. Ревай, М. Бращайко, д-р Ю. Бращайко, Ґрида, Долбак, д-р М. Долинай, інж. М. Дрбаль (чех), А. Дудка, І. Ігнатко, д-р В. Комаринський, І. Качала, В. Климпуш, С. Клочурак, В. Лаціанич, М. Мандюк, М. Марущак, інж. Е. Романюк, Ґріґоре Мойш (румун), Д. Німчук, інж. Ольдофреді (німець), Ю. Пазуханич, П. Попович, І. Прилужний, Ф. Ревай, д-р Росоха, д-р М. Рісдорфер, В. Щадей, А. Штефан, М. Тулек, о. К. Феделеш, Лапчук.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Пітсбурґ, Па. — До збірки на Карпатську Україну додати: Олекса Чернецький $2.

А. З., Квінси, Масс. — Усі дописі, що мають бути поміщені в „Свободі", належить висилати просто до „Свободи". Про це ми вже нераз писали. І хто хоче, щоби був порядок, хай цього придержується. Ми одержали спис жертв від Централі ОДВУ. Він є дуже великий і це забирає багато часу, щоб його зложити і видрукувати. Саме з таких причин ми оголошували, щоб товариства і громади посилали списи жертв просто до „Свободи", бо в такому разі тягар оголошення є менший, бо списи приходять кожного дня, а не нараз у великій скількости. І нема повторень одних і тих самих збірок, бо є краща щодо цього контроля.

В. Б., Ню Йорк. — Подамо тільки зміст Комунікату. Будь ласка присилати завжди такі річи в першу чергу до щоденника, а потім, або принаймні в той самий час, до інших часописів, що не є щоденниками. Бо як це виглядає, коли щоденник друкує те, що було деінде видруковане тому тиждень!

Не помагає.

Одну маму питали, чому її діти ходять все сумні та заплакані.

— Не знаю, — відповідає вона, — і бю їх на кожнім кроці за те, і лаю, і сварю, а вони таки не хотять бути веселі...

Микола Костомарів.

КУДЕЯР

ІСТОРИЧНА ХРОНІКА
В ТРЬОХ ЧАСТИНАХ.

Частина перша.

(17)

Цікаво розглядався цар на хрест, задумався, чи не відгадає, а опісля віддав його Кудеярові.

— Хто тебе знає, що ти за один, але мабуть не простого роду. Велю кликнути клич по цілому царству, щоби зголосилися ті, у кого пропали діти під цю пору, як виходило би після твоїх літ, з трийцять або й більше років. А доки Бог не виявить тобі твого роду, будеш наш і ми тобою заопікуємося. Відділити йому в Білевськім околі, пятьсот мір і ліса і сінокосів, як годиться, та вписати його між дворян. Най двигає нашу царську службу. Я його пішлю на ливонських німців. Най їх заколює й душить як медведів.

— Великий государю, — сказав Вишневецький, — мій Кудеяр має великий довг.

— У кого? — поспитав цар.

— Я його викуплю від зобовязання.

— Він має довг у бісурман. Коли він був зі мною в поході, татари напали на його хутір під Черкасами й забрали йому жінку. І вона пропала без вісти! Він поклявсь пімститися на бісурманах.

— Для такого юнака знайдеться у нас женщина ліпша від першої його жінки — сказав цар. — Треба взяти другу, а давну забути. Попалася в полон бісурман — то так само, якби умерла. Хочеш, молодче, женитися?

— Я вже законно повінчаний — скзав Кудеяр.

— Хібаж надієшся, що давна жінка до тебе вернеться? Ні, молодче, пуста твоя надія! Певно з горя померла, вели ліпше записати її в памятник... А чи гарна була твоя жінка?

— Для мене ліпшої не треба було, царю, — сказав Кудеяр.

— Жаль, жаль, — продовжав цар — а все таки, коли її не можна дістати, треба іншу брати.

— Ні, царю-государю, не хочу, — сказав Кудеяр, — коли так подобалося Богу, лишуся без жінки. Позволь, царю, бісурман бити, мститися на них за жінку.

— Ого! — сказав цар, — ти хочеш на бісурман іти, жінки своєї шукати! Ти, може, бути, бажав би щоби і ми пішли з тобою ради твоєї жінки. Ха! ха! ха! Коли би ми пішли і цілий Крим завоювали, то й тоді ледво чи би там твою жінку знайшли; коли вона жива, то вже певно запродана до якого небудь бісурманського краю, що дальше від Етіопії. Ну, іди, іди! ми тебе не затримуємо. Іди воювати з бісурманом, шукай своєї жінки і приходи разом з нею до мене, тільки я з тобою не піду... ні!

При тім цар обкинув поглядом своїх бояр і продовжав:

— Ну, а коли ти знайдеш свою жінку і прийдеш до мене разом з нею, тоді я з цілим військом піду на бісурмана і Крим завоюю. Тепер поки що іди собі сам.

Кудеяр похмуро глядів за час цілої бесіди царської, з очевидним огірченням: насмішки царя роздирали його серце.

— Ну, покажи тепер своїх стрільців, князю Димитріє Івановичу, — сказав цар до Вишневецького, коли Кудеяр відійшов.

На приказ Вишневецького, козак прибив до стовпа, що стояв на майдані, велику дошку, немов полицю, на тій полиці положили рядом кільканацять яєць. Вийшло десять козаків з рушницями і кожний стріляв по черзі, поціляючи кулями яйця. Цар хвалив їх.

Опісля принесли довге полотно, розтягнули його від стовпа до тих дощок, котрими були заставлені прогалини між шпихлірами і прибили цвяхами; ціле це полотно було усіяне хрестиками, назначеними вуглем. Вийшло кілька інших козаків і один за другим стріляли з лука, а стріли опинювалися в полотні в тих місцях, де були позначені хрестики.

Цар ставав чим раз веселіший від тої розривки.

— Тепер — сказав він — най Кудеяр прибере моє подвіря, спрятає дошки з проходів і вийме стовп.

Вишневецький передав приказ Кудеярові. Силач найперше витащив мертвих медведів, відтак майже без напруження забрав дошки, виніс їх і зложив на купу під шпихлірем, а опісля підійшов до стовпа, глибоко закопаного в замерзлу землю, зачав його двигати; стовп мало-помало зачав колихатися. Кудеяр нагнувся, вирвав стовп з землі, не дав йому упасти на землю, підставив своє плече, двигнув і поставив під стіною шпихліра.

— Що то за сила, страх! — сказав цар. — Ну, але скажи ти мені, князю Димитріє Івановичу; я знаю, що ти чоловік богобоязливий і добрий. Чи можеш мені поручити, що тут нема нічого нечистого, що цей твій Кудеяр одержав таку силу від Бога, а не від лукавого, ані не через чари?

— Царю-государю, — сказав Вишневецький, — мені самому приходила така думка, але ні... мій Кудеяр не має з ним ніякого діла; побожний і ходить часто до церкви, і постить, і ходить сповідатися, та і то не раз на рік, а часіше, по два і три рази.

— Ну, то-то, — сказав цар, а інакше то й ми з ним погубимо наші душі, коли станемо тішитися чортівським ділом.

Цар з ґанку ввійшов в двір, перейшов в дальші сіни, де вже були заставлені столи для царської служби і козаків, та перейшов на другий ґанок, що виходив на друге подвіря, прямо воріт, де був головний вїзд. На царський приказ привели собак і випустили з запертя лиса на поле; собаки кинулись за лисом. Цар тішився, дивлячись, як лис, з природною своєю хитростю, виминав собак, обманював їх, кидаючись на ріжні сторони, вимикаючись від страшних зубів в ту хвилю, коли собака готова була схопити вже за хвіст, — все було даремно — далеко, далеко пігнали собаки хитрого звіря, за собаками побігли псарі; цар вже не міг нічого видіти, але нетерпеливо дожидав вісти, як скінчилася війна з лисом. Вкінці вернули і привели лиса, пошарпаного зубами псів. (Д. б.).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЯК Є НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ?

Я недавно прибув з України до Америки. Стрінувшись з нашими українцями, я дуже здивувався, коли почув те, що многі з них говорять про відносини, серед яких живе наш нарід в Галичині й в Україні під Советами. Слухаючи їх, мав я враження, що вони читають ворожі нам ґазети і звідтам набирають фальшивих інформацій.

Я наведу такі приклади з життя в краю:

Польща хоче злучити Чорне море з Балтиком. Це її політична мрія, бо Балтик, це в неї — польське море. Природньою сполукою мав би бути тепер канал: Висла — Буг — Дністер. При цьому треба ще послугуватись і рікою Серет, що пливе українськими землями, а це значить, що при роботі треба Польщі послугуватись українськими робітниками. Та в практиці було так, що як зачали наші люди зголошуватись, то роботу міг дістати тільки той, що назвав себе „поляком" або „русином". Хто сказав, що він „українець", тому відповідали, щоб ішов в Україну за роботою. Ще собі смішки робили з українця. Або таке: Я був свідком одної пригоди в Івановi Горішнім, повіт Тернопіль. Одного дня ішли наші хлопці до роботи і стрінули по дорозі польського аґента, що був військовим старшиною. Він запитав хлопців, чому не говорять по „руски", а один з хлопців відповів, що вони говорять тільки по українськи. Як це аґент почув, приступив до хлопця і крикнув: „А ти що за один, що смієш тут говорити за Україну? України тобі захотілось! Будеш її зараз мав!" І тут почав бити хлопця, а як інші хлопці взялися його боронити, зачав стріляти. Побитого хлопця відвезли до лічниці, де він пролежав два місяці. Справа опинилась в суді. Та суд признав правду за аґентом. Сказав, що він став в обороні власного життя!

Можу сказати те, що коли хто думає, що ми маємо в Польщі якісь права, то хіба знає те з польських ґазет, але ніколи — з нащих. Тому, як хто читає польські ґазети, хай хоч придержується народньої пословиці: Чужого послухай, але свій розум май.

А тепер ще один образ:

Свого часу перебував я на Виленщині, а точніше в тій частині, що належить до Білорусі, а загарбана Польщею. Один селянин, син стареньких родичів, батько пятеро дітей, що жив за границею в Білорусі під Советами, дістав від совєтської влади перепустку на відвідини своєї рідні, що жила на білоруській землі, зараз за кордоном, але в Польщі. Підчас переходу цей селянин скалічив собі ногу і дістав ґанґрену, закаження крови. Через те не міг вернути до Советів в означеному реченці. Продовжив побут на два дні. І хоч лікар заборонив йому вставати, він не хотів продовжувати свого побуту, бо боявся кари. І рішив вернути. Та як тільки переступив кордон і опинився на советськім боці, впали стріли і його вбили, не даючи йому навіть спромоги вияснити причину спізнення. Та цього мало. Зараз по вбивстві приказано цілій його родині забиратись в глибину Росії. Родина зачала питати влади, що сталося, а їй відповіли, що їх батько був шпигом, та що ціла родина шпигунська. Не помогли нічого посвідки лікаря і зізнання свідків, що свідчили невинність вбитого.

Ось це є доказ, якого я сам був свідком, як живеться людям у Советах. Хто читає большевицькі ґазети, чи до них зближені, вичитає що іншого. Та я пишу те, що сам бачив.

Тому, коли хто хоче мати українського духа і знати правду про життя-буття наших братів в Рідним Краю, хай читає нашу рідну пресу.

В. Тютюник,
Ню Йорк, Н. Й.

ПОВІДОМЛЕННЯ

УРЯДНИКИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ З SCRANTON, PA., І ОКОЛИЦІ!

В НЕДІЛЮ, 5. БЕРЕЗНЯ (MARCH 5, 1939)

в годині 7. ввечір

:——::——: відбудуться :——::——:

ОРҐАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

В УКРАЇНСЬКІМ ГОРОЖАНСЬКІМ КЛЮБІ,
608 W. LACKAWANNA AVENUE, SCRANTON, PA.

На ці збори повинні прибути обовязково урядники наступних відділів: **43, 86, 114, 123, 144, 159, 162, 185, 193, 208, 229, 280, 311, 326, 403, 404, 405, 406, 407, 408 і 410.** Просимо також і членів на збори. В орґанізаційних справах буде говорити заступник головного предсідника **Г. Герман.**

О. Запоточний, гол. радний.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Подається до відома всім Відділам У. Н. Союзу в стейті КОНЕКТИКУТ, що

☞ СОЮЗОВИЙ ДЕНЬ ☜

відбудеться **в НЕДІЛЮ, 11. ЧЕРВНЯ (JUNE 11, 1939) в НЮ ГЕЙВЕН, КОН.** Проситься всі громади стриматися зі своїми підприємствами на цей день, а ті, котрі вже мають замовлені на цей день, щоби постарались перенести на інший час, бо цього вимагає справа. Ми обовязані громадно взяти участь у тім Дні, щоби відповідно звеличати сорок-пять-літній ювилей нашого Батька-Союзу. Це перше цього року свято в нашім стейті!

А. Маланчук, орґанізатор.

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Збори Центрального Комітету.

Центральний Комітет У. Н. Союзу, що складається з 10 союзових відділів, скликав на 28. січня ц. р. до У. Н. Дому збори.

Збори відкрив предс. Максим Головчак, і подав програму, яку принято до відома. Далі приступлено до обговорювання фінансових справ. По довшій дискусії, в якій забирали голос всі представники відділів, на внесок п. Івана Заблоцького, піддержаного п. Іваном Машталіром, виасиґновано гроші на такі народні цілі: На Світову Виставу в Ню Йорку $50; по $10: на Рідну Школу, Просвіту, політичних вязнів, визвольну боротьбу, Лічницю. Разом $100. Гроші будуть вислані через Обєднання. З огляду на брак часу інші справи відложено на чергові збори, котрі мають відбутися 4. березня ц. р. в Українській Хаті при 2240 Ґрейлінґ вул., вечором 7:30. На тім закінчено збори.

За уряд Ц. К.: **Ф. Гузіль,** секр.

———o———

НЮ КЕСЛ, ПА.

Орґанізаційні збори.

Дня 26. лютого б. р. відбулися в галі укр. прав. церкви наради в справі У. Н. Союзу. Нарадами проводив о. М. Урбанович, що у своїй вступній бесіді назвав У. Н. Союз гордістю нашого народу в Америці. Про значіння У. Н. Союзу і користи для тих, що стають його членами говорив орґанізатор п. Василь Загаєвич. Присутні були так дуже зацікавлені сказаним, що рішено далі ці справи обговорювати. Для цеї цілі, як і для вписання нових членів, скликується збори на пятницю дня 3. березня. На зборах буде вибраний новий уряд, головно з молоді. Орґанізатор п. Загаєвич подасть на них ще дальші інформації про асекураційні справи та наш У. Н. Союз. Наради закінчено відспіванням „Не пора".

І за неї.

Муж (до жінки): — Дивися, серце, тут про тебе пише ґазета.

Жінка: — Де?...

Муж: — Ось написано, що забагато є жінок на світі.

———o———

Добра.

— Чи ти не вважаєш, що я на цій фотоґрафії виглядаю дуже по дурному?

— Ні, фотоґрафія зовсім подібна.

Дарунок.

Жінка: — Що даш мені на мої уродини?

Чоловік: — Дам тобі добру раду, щоби ти не робила ніколи непотрібних видатків.

———o———

Батьківська порада.

Суддя прочитав молодому злодійчукові присуд і питає:

— Засуджений, ви нічого не слухали присуду?

— Так, бо мій батько все мені говорив, щоби я ніколи не слухав осуду чужих людей.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ЗАХОДОМ НИЖЧЕ ПОДАНИХ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ З NEW CASTLE, PA., WHEELING, W. VA., YORKVILLE, O., FORD CITY, PA.

:——:——: відбудуться :——:——:

Загальні Орґанізаційні СОЮЗОВІ ЗБОРИ

в наступних місцевостях:

NEW CASTLE, PA., 3. березня, у пятницю, в год. 6. ввечір, в церковній галі на Rose Ave., для відділу 74.

WHEELING, W. VA., 5. березня, у неділю, в год. 3. пополудні, в церковній галі на 42. вулиці, для таких відділів: 56 і 212 з Wheeling, W. Va., і 77 з Yorkville, O.

FORD CITY, PA., 12. березня, у неділю, в годині 3. пополудні, в Укр. Народнім Домі, 600 — 6th Ave., для відділу 63 і відділів з околиці.

Всі Союзовці повинні прибути на ці збори, а обовязком відділів є повідомити **також картками** членство про ті збори, зазначуючи, щоби не тільки старші члени, але також і молодь прийшла на збори, бо на зборах промовлятиме окружний орґанізатор **Василь Загаєвич,** який фактами докаже, що не має для нас українців кращої і відповіднішої орґанізації під кожним оглядом, понад Український Народний Союз. Побажаним є, щоб члени з кляси Т, приходячи на збори, мали зо собою свої грамоти.

Ті всі відділи в околицях Пітсбурщини, які бажалиб скликати в своїх місцевостях орґанізаційні збори, можуть голоситись по ближчі інформації в тій справі на адресу: **Василь Загаєвич, 511 Carson St., Pittsburgh, Pa.**

Марія Малевич, заст. гол. предсідника У. Н. Союзу.

ЖЕРТВА.

Золотоволоса, 8-літня Анна Луїза Свейцер пропала була з Пасадени, в Каліфорнії. Поліція найшла її в Ель Сентро й привезла родичам. Дитина побігла з плачем на стрічу родичам. Родичі кажуть, що дівчину украв був 40-літній Танвсенд Дейс (показаний усподі).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Нова фільма.

З уповажнення „Українського Фільмового Мистецтва", яке основано в Хусті, столиці Карпатської України, повстала в Ню Йорку „Філія Українського Фільмового Мистецтва". Таке подає до відома Григорій Бакуменко, секретар Філії. Старанням „Українського Фільмового Мистецтва" випродуковано нову українську фільму п. з. „Україна в огні". Ця фільма представляє ріжні епізоди з життя українського народу останніх часів як польську пацифікацію, підземелля, траґедію в Ротердамі, сцени з повстання Карпатської України і т. п. УФМ плянує поставити фільму, в якій хоче представити боротьбу українського народу за самостійну Україну. І це буде можна легко виконати, якщо та фільма, яка вже готова, стрінеться з прихильною оцінкою і піддержкою цілого нашого громадянства.

———o———

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

Віче в справі допомоги Карпатській Україні.

У нас, в Трентоні, відбулось віче в справі допомоги Карпатській Україні. Бо хоч наша громада мала, але духом сильна й бажаюча працювати на народній ниві. На бесідника запрошено п. Е. Ляховича з Ню Йорку, який виголосив обширний реферат, про українські справи, а про положення Карпатської України зокрема. Бесідник говорив холоднокровно, до речі, вияснюючи всі точки. Проте траплялись такі особи, що пробували зчинити заколот. Але це всюди буває. Віче проте випало гарно і приявні, як свідомі українці та патріоти розпочали збірку.

Зложили по $10: укр. прав. ромада; укр. молодечий клюб; по $5: сестрицтво при укр. прав. церкві, відділ 245 У. Н. С., від. 116 У. Н. С., від. 157 У. Р. С., Л. Заблоцький, В. Вигнанець, о. П. Білонь, П. Ґульбун, Д. Шумський (старший), І. Александрович, О. Галько, Е. Ляхович, О. Палажій, К. Паславська, П. Стадник, Г. Бірбан, Й. Паславський, І. Єдлінський, Н. Мартинів, В. Нурко, К. Квасній, І. Іваськів, Г. Купецький, В. Трух, А. Терлецька, М. Палажій, П. Єдлінський, В. Кушнір, А. Велика, Г. Чмир, Й. Квасній, М. Цалковський, П. Лещук; А. Кривий 50 ц.; В. Боґуш 25 ц. Дрібними $2.62. До того доложено $6, які зібрано в домі ром. Михальчишинів з наоди св. Анни. Зложили там $1: О. Михальчишин, Анна Михальчишин, Андрій Мельник, Марія Галько, П. Мельник. Розходу з віча було $10.92. Лишилось чистого приходу $81.45, які вислано через Обєднання на Карпатську Україну.

За Комітет віча: **Василь Кушнір, Йосиф Паславський; Павло Лещук,** секретар віча.

В ателіє.

Гість: Пане артисте, хочу дуже гарно виглядати на портреті.

Маляр: Пане, такого гарного вас намалюю, що ніхто вас не пізнає.

ВЕЛИКА СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА ВИСТАВА.

Велика сільсько-господарська вистава під назвою „Ґріне Вохе" (Зелений Тиждень відбулася в в Берліні в днях від 27-го січня до 5-го лютого б. р. Виставу відкрив у просторих Авсштелюнґсгал-ях провідник німецького селянства й міністер хліборобства Дарре.

Завдання вистави: поінформувати якнайширші круги про стан завдання і значення хліборобства та селянства. Вдержати звязок між селом і містом, між хліборобом, робітником та урядником.

Міністер Дарре розпочав свою промову словами Адольфа Гітлера, проголошеними на партійному конґресі в Нірнберзі, що Німеччина не боїться вже нині ніякої бльокади. В найдрібніших детайлях зорґанізована так само сільсько - господарська продукція як і консумція, забезпечують Німеччині вповні самовистарчальність. Границі Німеччини — говорив міністер Дарре — забезпечує, крім армії, бетон і залізо, а хліб — добре зорґанізоване господарство.

При вході є великий алеґоричний образ, що представляє 700 тисяч жертв голоду в часі світової війни, а все інше вказує на те, що більше таке в Німеччині не повториться. На **виставці** заступлена кожна ділянка сільського господарства, від модерних **великих** тракторів починаючи, на звичайних глечиках кінчаючи. Майже кожна ділянка представлена в трох стадіях: 1. до націоналістичної революції, 2. нині й 3. плян розбудови на майбутнє. Нині вже в Німеччині не має ні одного клаптика землі, щоб не був відповідно використовуваний, або щоб на ньому не пороблено в тому напрямі відповідних старань.

Найбільш впадає на виставці в око модерне сільсько-господарське приладдя й орґанізація села під кожним оглядом. Висока аґрарна культура на селі, раціональне використовування землі й її плодів мають забезпечити державі хліб, а відповідне ідейне й фізичне виховання — здоровий під кожним оглядом людський матеріял.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЗБОРИ!

Збори урядників відділу 370., урядників і членів відділу 414. У. Н. С. відбудуться **В СУБОТУ, 4. МАРТА, в церковній галі, 127 Парк ул., Ню Гейвен, Кон., у годині 8. ввечір.**

Обовязком усіх явитися, бо є важні справи до полагодження.

А. Маланчук, окружний орґанізатор У. Н. С.

ПОЗІР! БРУКЛИН, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКР. НАЦ. ОРҐ. І УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛ. ПАРОХІЇ В БРУКЛИНІ, Н. Й.

:——::——: відбудеться :——::——:

ВЕЛИКЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ВІЧЕ

В СПРАВІ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

В НЕДІЛЮ, 5. БЕРЕЗНЯ (MARCH 5, 1939)

В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ДОМУ,
216-218 GRAND ST., corner Driggs Ave., BROOKLYN, N. Y.

Початок у годині 2. пополудні.

Промовлятимуть: Д-р Л. МИШУГА, о. сов. А. ЛОТОВИЧ, Ю. ҐАБОДА і інші місцеві бесідники.

Кожний чесний українець повинен взяти активну участь у цьому вічу та причинитися до допомоги в розвитку Карпатської України.

Управа Центрального Комітету.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БРУКЛИН, Н. Й. Місячні збори відділу 158. відбудуться в суботу, 4. березня, в 8. год. ввечір, в Українськім Національнім Домі, 216-218 Ґренд улиця. Всі члени повинні заплатити свої залеглі вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. Кожний член конечно має прибути на збори, бо є важні справи до полагодження. — П. Дубовецький, пр.; І. Пагута, кас.; М. Баглай, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Місячні збори Тов. ім. Івана Франка відбудуться в неділю, 5. березня, в 2. годині пополудні, в церковній гали, Вест Скул Стр. Проситься всіх членів прийти й зложити залеглі довги. — Й. Ґалоншка, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Квартальний мітінґ Тов. Запорозька Січ, від. 388., відбудеться в неділю, 5. березня, в 2. годині по обіді, в гали У. Н. Дому на Ворт Стр. Тож кожний член має прийти на цей мітінґ, бо є пару важних справ до полагодження. Маємо теж сповнити свій громадянський обовязок і зложити свої жертви на Світову Виставу в Ню Йорку. Час уже короткий до вистави, а у нас є десять членів, що ще нічого не дали. Отже приходім усі й зо собою нового члена приведім, а ми його впишемо до Союзу. Це буде добрий дарунок членом на ювилейний рік для У. Н. Союзу. — Петро Гливяк, пр.; Йосиф Бринґілевич, секр.; Іван Михальцевич, кас.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Місячний мітінґ Бр. св. Василія, від. 168., відбудеться в неділю, 5. березня, в годині 3. пополудні, в гали У. Н. Дому, 760 Стейт Стр. Проситься всіх членів прибути начас, бо є важні справи до вирішення. Відділовий уряд просить, щоби хоч раз прийшли всі члени і вирішили важні справи. Звертається увагу, що та справа, котра є на порядку наших ухвал, мусить бути вирішена. Хто з членів не прибуде на згаданий мітінґ, то щоби на наступнім мітінґу не забирав поновно тих справ, котрі мають вирішитися на теперішніх зборах. — Григорій Дячишин, предс.; Григорій Бабин, кас.; Пилип Маник, секр.

ГВАЙСТОН, Н. Й. Збори Товариства Просвіта, від. 129., відбулися 11. лютого 1939. Уряд Товариства на 1939 рік такий: Микола Мрикало, предс.; Іван Голощецький, заст.; Михайло Дзярський, секр.; Михайло Баран, кас.; контрольори: Антін Кавка і Йосиф Драган; завідателі хорих: Максим Олексів, Іван Бринь і Анастасія Кавка; орґанізатор: Іван Ткач. По полагодженню розмету і інших важних справ тов., секр. відчитав лист Рідної Школи. Зміст листу був нам усім зрозумілий. Ухвалено висиґнувати з каси Товариства $15; котрі зараз вислано. — М. Дзярський, секр.

Ніхто не повірив би.

— Скажи мені, чому саме при шлюбі конче потрібні свідки?

— Бо в іншім випадку ніхто не хотів би повірити...

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

✝

У понеділок, 27. лютого 1939. року помер в Елизабеті, Ню Джерзі, довголітній член У. Н. Союзу й член 65. відділу У. Н. С. в Елизабеті,

ВАСИЛЬ ВАСИЛЕВИЧ.

Покійний походив зо села Скордони, повіт Лісько, Галичина. Вступив до Братства св. Володимира й У. Н. Союзу в 1908 році.

Оставив вдовою жінку Анну й сиротами сина Михайла й дочку Марію.

Похорон відбудеться в суботу, 4. березня, в 9. годині рано з дому жалоби, 69 Ботлер Стр., Елизабет, Ню Джерзі, а звідти до церкви св. Петра й Павла, при Делавер Стр. в Елизабеті.

Най земля буде Йому пером!

✝

Дня 24. лютого 1939 померла довголітня члениця Сестр. Пр. Богородиці, від. 148. У. Н. Союзу в Балтімор, Мд.,

КАТЕРИНА

МІСЬКІВ-ЦИМБРИЛА.

Покійна була родом з Гайворонків, пов. Підгайці, Галичина. До У. Н. Союзу приступила в 1919 році. Довший час була касієркою відділу і тому відділ відчуває глибокий жаль по Покійній Катерині. Прожила всього 52 роки. Полишила мужа Петра і семеро дітей.

Нехай вільна земля Вашингтона буде Їй пером!

Февронія Біленька, секр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

МОНЕСЕН, ПА.

На Карпатську Україну.

Укр. прав. парохія св. О. Николая, виконуючи зарядження прев. еп. Богдана, устроїла 12 лютого ц. р. підприємство, з котрого призначено прихід, у висоті $26.75, на поміч Карпатській Україні. Крім того братство св. ап. П. П., відділ 338 У. Н. Союзу, жертвувало з каси $5. Разом $31,75 вислано через Обєднання на Карпатську Україну.

о. Гр. Пипюк.

ЧИ ВИ ДУМАЄТЕ ПЕРЕПРОВАДЖУВАТИСЯ НА ІНШЕ МЕШКАННЯ?

Якщо думаєте змінити свою адресу, просимо повідомити нас наперед, коли почнете жити на новій адресі, щоб ви не втратили якого числа ґазети, котре може мати щось цікаве або важне для вас або вашої родини. Просимо не ждати до останньої хвилі. Просимо не переказувати нічого почтареві. Найкраще виповнити оцей блянкет, подаючи доконче с т а р у й нову адресу та число відділу, якщо ви є членом У. Н. Союзу, та вислати це в листі до адміністрації „Свободи”.

Число відділу ____________________

Імя й назвище ____________________

Стара адреса ____________________

Нова адреса ____________________

Почта ____________________

АКРОН, О.

З віча на Карпатську Україну.

На віче, на котрім промовляв д-р Л. Мишуга, прибула чисельна наша громада. По відчиті переведено збірку, яка принесла $46. Гроші вислано через Обєднання на Карпатську Україну.

Н. Шквара, секр.

МИЛВИЛ, Н. ДЖ.

На Карпатську Україну.

Укр. гр.-кат. парохія в Милвил переслала через Обєднання $5 на Карпатську Україну.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

На Карпатську Україну.

На український Новий Рік, 14 січня 1939, відбувся мітінґ бр. св. Василія, 339 від. У. Н. С., в Укр. Нар. Домі. А тому, що серед приявних знаходився заслужений член Василь Мущинка, то з нагоди імянин приявні справили йому овацію. По гостині, яку поставив В. Мущинка з дружиною для всіх присутних, предс. братства І. Сорока і предс. Укр. Громади О. Будай поручили в своїх промовах справу помочи Карпатській Україні. Вслід за тим зложено такі жертви на ту ціль: Укр. Громада з Норту $25; братство св. Василія, 339 від. У. Н. С., $12; по $2: І. Сорока (ст.), М. Барна; по $1: О. Будай, І. Хмелик, В. Мущинка; дрібними $1. Разом $45, котрі переслано через Обєднання на призначену ціль.

Олекса Будай.

БУРЛІНҐТОН, ВТ.

На Карпатську Україну $100.

Гром. Іван Загоруйко переслав через Обєднання $100 на Карпатську Україну із допискою: „Читав я в часописі відозву, в якій просять за більші жертви, щоб помогти Карпатській Україні. Якби так кожний від себе, хто тільки може, то булаб добра признака. Бо один своєю жертвою великого знаку не зробить. Якби так ми як жиди, що свою малу Карпатську Україну закидали долярами, щоби була багата, то ми малиб свою Україну. Поможім її кілько хто може. Ніхто не повинен відтягатись, а повинен слати жертву якнайскорше”.

ТОНТОН, МАСС.

На народні цілі.

Наше сестрицтво ім. Ольги Басараб на своїх річних зборах рішило вислати $80 на українські цілі. Гроші вислано з таким призначенням: $40 на Карпатську Україну; по $10: на Світову Виставу, інвалідів, політичних вязнів; по $5: на Рідну Школу і Українську Лічницю у Львові. Разом $80.

Анна Задорожна, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З похорону на Карпатську Україну.

Дня 5 лютого ц. р. помер довголітній член У. Н. С. Ілля Вісьола. Похорон при великім числі учасників відбувся з укр. прав. церкви на 14 вул. на кладовище на Оливній Горі. В часі похорону були прапори відділу, а також було 32 вінків від приятелів Покійного, як теж від організацій. Бо Покійний був примірним громадянином, брав участь в громадськім життю і жертвував на народні цілі. Прощали його: о. Л. Весоловський і урядники 204 відділу. По похороні зійшлись близька родина і знайомі, щоб висказати співчуття жінці і сиротам-донькам. При тім приявні не забули за народну ціль і зібрали $16.25 на Карпатську Україну, які вислано через Обєднання. Зложили: П. Палащук $2; по $1: Я. Тарас, А. Тимчак, пані Зараска, пані Янчак, п. Драхновський, пані Скалацька, п. Михалюк, пані Вісьола; по 50 ц.: В. Юрчак, пані Блаватна, Грабовська, Кравчук Евуш, Гарачай, П. Сокальчук; по 25 ц.: Ващишин, Лантвіт, Рудницька, Купчак; дрібними 75 ц.

Я. Т.

ЧЕСТЕР, ПА.

З забави на Рідну Школу.

Дня 23-го січня віділхала на науку до „Стейт Тічерс Калидж” у Вест Честер, Па., молода націоналістка, Ева Сорока, дочка місцевого дяка і „бизнесмена” Теодора Сороки.

З цеї нагоди члениці Українського Червоного Хреста і хору „Лисенка” приготовили прощальний вечерок, щоб в цей спосіб винагородити її працю, яку вона вкладала в життя нашої громади, як активна членкиня.

Вона була одною з найбільш активних та свідомих українок, яку ми бачили в нашій громаді:

На прощальнім вечерку була теж американська учителька, яка багато висказала про вартість науки. А на закінчення сказала: „Ви, українці, багаті своєю культурою, та потребуєте більше учених сил, які неслиб культуру між чужинців і в цей спосіб збивали наклепи ворогів і доказували, що ви є культурна й здібна нація, гідна мати свою вільну державу”.

Товстмайстер о. О. Мицик сказав: „Нам шкода, що тратимо так свідому і активну силу, та рівночасно радіємо, що по укінченню своєї науки збогатимося іще одною силою, яка буде виховувати молоді українські сили та понесе між чужинців культуру та бажання волі Української Нації”. Всі присутні складали побажання, а зокрема зложив о. О. Мицик побажання, як найкращих успіхів в її праці.

З цеї нагоди зложили на Рідну Школу: Т. Сорока $5; по $1: о. О. Мицик, ана Урбан, Ф. Лаврик. Разом зложили $8, які переслано через Обєднання.

Син-кий.

ОЛИФАНТ, ПА.

На Галицьку Україну.

Тов. ім. Івана Франка, від. 410 в Олифанті, переслало через Обєднання $25 на народні цілі Галицької України.

Іван Боклас, секр.

БРИДЖПОРТ, ПА.

На інвалідів.

Парохія св. Петра і Павла відсвяткувала Листопадове Свято. Отець Е. Бартош відправив панахиду за померлих героїв. По панахиді сказав палку проповідь за наших героїв, що віддали своє життя за нашу батьківщину. Далі попросив про жертву на українських інвалідів. Вірні зложили $11.44, котрі вислано через Обєднання на призначену ціль.

За парохіяльний уряд:

Прокіп Вовк, Василь Стельмах, Іван Ґрудзінський.

ГВАЙТСТОН, Л. АЙ., Н. Й.

Коляда на народні цілі.

По коляді ходили члениці Союзу Українок Америки, від. 43: М. Кузма, А. Баран, К. Чолій, Я. Олексів. Жертви зложили: А. Деревляна $2; по $1: Стефа Райп, К. Чолій, С. Мрикало, Г. Дудик, Я. Олексів, А. Болгач, І. Голощецький, Я. Волчу, В. Бринь, М. Лунь, К. Бобенко, К. Потавська, Р. Дзярська, С. Левицька, А. Баран, М. Кузма, П. Коцак, П. Кульчицька, М. Бринь; по 50 ц.: П. Кобазін, П. Москаль; малий Юрцьо Олексів 25 ц. Разом $22.25. Гроші призначено: $12 на Карпатську Україну і $5.25 на Рідну Школу. Ці гроші вислано через Обєднання на призначену ціль, а $5 дано на церкву св. Юрія.

М. Бринь.

ТОЛИДО, ОГАЙО.

На Карпатську Україну.

З нагоди 25-літнього ювилею супружого життя гром. Михайла і Магдалини Корновів, їх кревні і приятелі та члени 165 від. У. Н. С., урядили їм 28 січня ц. р. несподіванку. Вони зібрались разом, щоб побажати їм всего добра. Тостмайстром забави був гром. С. Ткаченко. В часі гарної забави забрав голос гр. Юркевич і розказав приявним про рідний край, й передав коротенько положення наших братів на рідних землях. Головну увагу звернув він на Карпатську Україну, де нашим братам по довгих змаганнях усміхнулась доля. Всі ми радіємо тим здобутком і віримо, що прийде час, коли цілий український нарід буде свобідний. Коли ми будемо всі працювати для рідної ідеї й чуйно слідкуватимемо за ходом подій, то з кожним днем наша справа ставатиме сильнішою й ближчою сповнення. В боротьбі найголовнішим чинником є єдність і жертвенність.

Вслід за тими словами гром. Юркевич закликав до збірки. Збіркою занялись: Д. Блясецька та Михайлина Чорна. Зложили: М. Корнова $5; по $2: М. Космина, П. Юркевич; по $1: Йосифа Бобак, М. Чорна, Марія Бобак, С. Гавриляк, Д. Блясецька, М. Жуковський, А. Корнова, Й. Бобак, Марія Корнова, І. Теплий; по 75 ц.: Ю. Лящук; по 50 ц.: Тутак, С. Ткаченко, Коченаш, Боза; Й. Бобак 25 ц. Разом $21, які переслано через Обєднання на Карпатську Україну.

М. Блясецький.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На Світову Виставу.

Члени товариства „Зоря”, від. 69 У. Н. Союзу на біжучих зборах ухвалили жерттувати з товариської каси $25 на покриття коштів українського виступу на Світовій Виставі в Ню Йорку. До вище згаданої суми слідуючі члени зложили від себе по $1: Гр. Кук, Н. Ковбасник, І. Макар. Разом $28.

Михайло Ликтей, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На ріжні цілі.

Епископська канцелярія української православної церкви переслала через Центральну Управу ОДВУ такі пожертви на українські паріотичні цілі: укр. прав. церква в Арнолд, Па., $8 на визвольну боротьбу з Листопадового Свята; збірка на Карпатську Україну в Честер, Па., $13.01; укр. прав церква в Ембрідж, Па., з протестаційного віча Карпатській Україні $12; Український Червоний Хрест ОДВУ в Честер, Па., зі свята Лесі Українки $24.54 на закупно дому політичним збігцям. Разом усіх жертв $57.65.

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

З забави на Рідну Школу.

Дня 11 лютого ц. р. гром. Данило і Ксеня Митулінські обходили 25-літну річницю свого подружого життя. З тої нагоди їх родина і приятелі влаштували їм несподівану забаву в галі Укр. Горожанського Клюбу. Серед гарної забави і щирих побажань ювилятам гості не забули і про рідний край. Т. Сюрко забрав слово і, згадавши про те, що діється в ріднім краю — попросив приявних про жертви на Рідну Школу. Збірку перевели: І. Бобок і В. Михалюк. Зложили: Ювиляти $2; по $1: Н. Зюровський, Й. Швайка; по 50 ц.: П. Сернюк, В. Труфин, Т. Пелех, Й. Юзапайтус, В. Вовнянка, П. Коніцький, Й. Юркевич, І. Бобок, О. Базарніцький, Т. Вітковський, Т. Сюрко, С. Комарянський; по 25 ц.: С. Чуприк, В. Михалюк, В. Заклюкевич, М. Корпіта, Г. Бодак, С. Коніцький, В. Митулінський, М. Митулінська. Разом зібрано $12, котрі вислано через Обєднання на Рідну Школу.

Один з гостей.

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

Коляда на Рідну Школу і визвольну боротьбу.

Наша громада, хоч не сильна числом, то сильна духом. Вона не забуває про народні справи. І цього року зібрались мужчини і пішли з колядою на Рідну Школу в Саратога, Скинектеді, та довколичних фармерів, а жінки Червоного Хреста пішли колядувати на визвольну боротьбу в Амстердамі. Зложили коляду: Й. Швайка $6; по $5: К. Юркевич, О. Переймибіда; по $2: М. Сердинський, І. Каша; В. Данилюк, І. Беднарович, С. Сігіль, П. Тирпляк, П. Сернюк, В. Туман, С. Шуманський, П. Дворянин; по $1: А. Тристяк, І. Білобран, Г. Сиротюк, О. Лісньовський, А. Сокач, І. Сивик, М. Кохарук, І. Пасічник, В. Кретів, А. Теплий, С. Сивик, І. Заяць, С. Дзявляк, Т. Мокра, П. Рудий, М. Климків, І. Голендир, Б. вШайка, В. Труфин, І. Блинковський, М. Іващишин, Т. Сюрко, С. Цюпка, С. Коніцький, П. Сайзек, І. Бабій, М. Тарнавський, Г. Медвідь, С. Комаринський, О. Базарніцький, Д. Митулинський, Й. Юркевич, І. Бабак, Й. Базарніцький, В. Михалюк, П. Підлиський, С. Федишив, М. Кожух, В. Папура, Ю. Варшона, Ю. Грицай, П. Коніцький, Н. Зюбровський, Н. Вільчинський, А. Гнип, В. Вовнянка, Т. Вітковський, П. Чучман, А. Гулик, М. Корпіта, І. Макаровський, М. Мельничук, О. Чучман, І. Михальчишин, Д. Котянський, П. Пех; по 50 ц.: М. Сивик, С. Кретів, П. Парій, І. Питльований, Н. Косован, А. Гарбузінський, Г. Бодак, В. Перец, А. Руцка, Д. Бодак, Т. Шкжик, Г. Ференц, Т. Телецький, Р. Карінкевич, Ю. Попіль, В. Лимішка, Н. Яворський; по 25 ц.: П. Ізаюк, Т. Лех. Разом зібрано $101. З того було розходу на газоліну $6. До Ц. У. Червоного Хреста вислано $41.75, а на Рідну Школу вислано через Обєднання $53.25. Колядувати ходили: А. Макаровська, А. Сюрко, М. Перец, В. Труфин, І. Бабак, В. Вовнянка, Н. Зюровський, Ю. Грицай, В. Михалюк.

Колядник.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

З забави на народні цілі.

Дня 22 січня ц. р. знакомі і приятелі влаштували гром. Йосифові і Юлії Ходоровським милу несподіванку з нагоди їх 25-літнього ювилею подружого життя. Коли вони увійшли на галю приявні влаштували їм овацію, а Р. Вецал привітав ювилятів й зложив їм найкращі побажання. Опісля покликано на товстмайстра Юрія Ясінчука, який розказав приявним про життя ювилятів. А що ювиляти бездітні то біля них посадили їхніх похресників, що заступали їм дітей. Всі гарно бавились, а ювиляти були зворушені до сліз. Відтак товстмайстер закликав приявних до зложення жертви на народну ціль. Збіркою занялись: М. Яцишин, М. Глядик, М. Копернюк, Анна Совицька. Також Ю. Ясінчук і Р. Вецал. Зложили: Ювиляти $5; по $1: Н. Вецал, А. Борис, Ю. Ясінчук, К. Микитин (з Сентрал Фолс), В. Пасічний, Д. Бардачевський, Е. Діпардо, В. Борозна, А. Совицька; по 50 ц.: Н. Глядик, В. Кучерявка, Ю. Самборський, Т. Кокольський, М. Бардачевська, П. Перишлюга, Т. Лаба, А. Лапчинський, К. Корніцький, І. Кокольський, Г. Вітушинський, А. Сулима (з Вустер), Д. Гембаровський, В. Топоровський, А. Сирота, М. Пелех (з Бостону), Н. Сагайдак, П. Стойко, Р. Вецал, М. Пасічна, Ковалевський; по 25 ц.: І. Стрик, М. Кузів, А. Романович, М. Литвинець, О. Чубай, Н. Борозний, М. Намага, М. Вецал, Г. Кужиба, О. Микитин, Н. Шевців, Й. Кава, П. Кулик, Е. Петрович, А. Ольбрихт, Н. Кузів, Почапський, К. Ходоровська, І. Топоровський, А. Пророчак, Ф. Кокольська, С. Комар, В. Кушнір, М. Копернюк, А. Рогожинська. Решта дрібними. Разом $39.50. З того призначено $23.50 на народні цілі, а решта пішла на покриття коштів. Гроші, $13.50 вислано через Обєднання з призначенням: $8 на Рідну Школу, а $5 на визвольну бортьбу. $10 вислано впрост до читальні в Товстім і Зеленім.

Р. Вецал.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

На Карпатську Україну.

На похороні бл. п. Михайла Бурачка в Елизабет, Н. Дж., зібрано на поміч Карпатській Україні $3, які доручив Обєднанню П. Задорецький.

БРОНКС, Н. Й.

На Карпатську Україну.

На весіллю Марійки Давидів, дочки громадян Теодора і Катерини Давидів з Бронкс, Н. Й., з Володимиром Цікавим, зібрано на поміч Карпатській Україні $5. Гроші доручив Обєднанню П. Задорецький.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На Карпатську Україну.

В неділю, 5-го лютого б. р., на заручинах в панни Елсі Кондратюк дочки громадян Френка і Марії Кондратюк в Ню Йорку, з Милтоном Венґер сином громадян Евгена і Анни Венґер теж з Ню Йорку, на зазив гром. Евгена Білецького, присутні гості зложили на поміч Карпатській Україні $17. Збіркою занялись громадянки: Гладушкевич і Білецька. Цю жертву передав до Обєднання П. Задорецький.

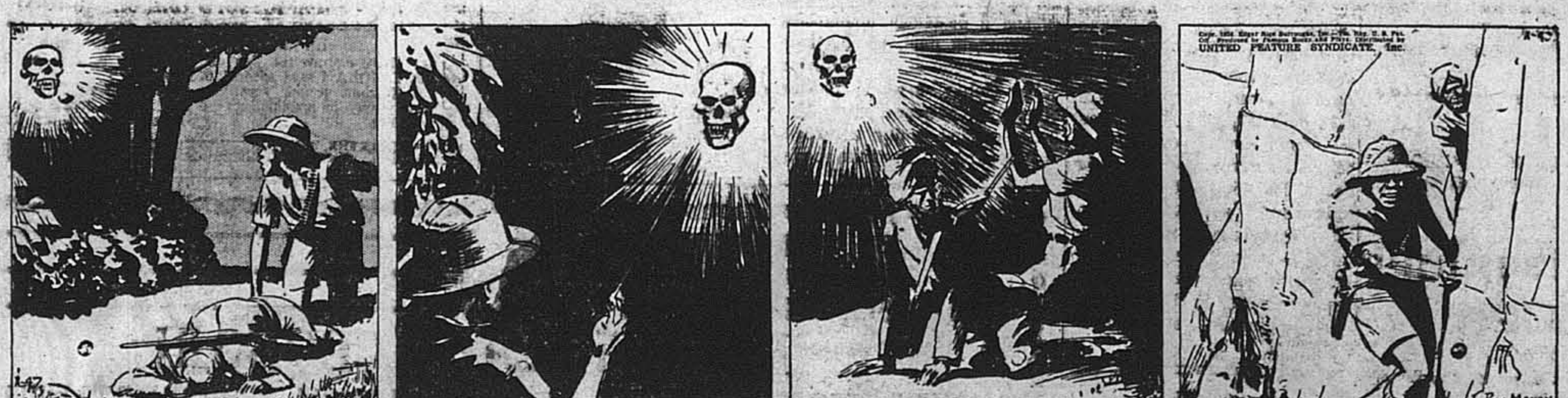
ЖЕРТВИ НА РІДНИЙ КРАЙ

посилати на таку адресу:

"OBYEDNANYE"

P. O. BOX 122, CHURCH ST. ANNEX, NEW YORK, N. Y.

ТАРЗАН І ЗАБОРОНЕНЕ МІСТО. (47)

Атан Том не був страшків син. А всеж таки він увесь затремтів зо страху, коли побачив плаваючу в повітрі горіючу чашку. Вона колибалась поміж газузями дерев і на чорному тлі ночі виглядала жахливо. Вім якийсь дивний голос роздався в повітрі: „Ви зближаєтесь до „забороненого міста”. Коли ранок наступить ви ніколи звідсіля не вийдете”.

В хвилинах страху Атан Том все рятувався револьвером. Тому й тепер він миттю добув з кишені револьвер і випалив в напрямку черепа. Але череп навіть не здрігнувся. Десятькратний відгомін револьвера покотився по чорних вершках скал. Втім знов роздався цей дивний голос: „Ти не вбеш мене. Я безсмертний, я сам є смерть”.

Аж тепер Том дістав такого переляку, якого не зазнавав ніколи в життю. Немов мурашки пробігли по його спині. А коліна тряслись, немов у пропасниці. Він вибелькотав: „Я обіцюю вдосвіта назад повернути”. З тими словами череп зник. По кількох хвилинах відзискав змисли і Ляль Таск. Оба вони сиділи хвилю мовчки на землі і боялись відкрити рота.

— А вдосвіта вони справді почали назад завертати. Світло сонця завернуло відвагу Атана Тома. До того захланність не давала йому спокою. Він з люттю оворив: „Го, го, це не занехання плянів, а тільки стратеґічний маневр. Ми щось придумаємо і на ті чортівські чари”. А по хвилі він додав: „Цікавий я знати як Тарзан поступав би в подібнім випадку?”